

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk Zaaknummer 1306649	Bijlage[n] 1
Behandeld door N. Hofstra	Doorkiesnummer 0592 - 26 66 62	Vries 8 juni 2022	

Aan: Gemeenteraad Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA VRIES

Onderwerp: collegeduiding management letter 2021

Geachte raadsleden,

Hierbij ontvangt u de managementletter van de accountant inclusief deze duiding van het college op de adviezen en aanbevelingen van de accountant. In deze managementletter doet de accountant verslag van haar werkzaamheden en bevindingen en adviezen die uit de zogenaamde "interim controle" naar voren zijn gekomen. De managementletter is uitgebreid en is primair bedoeld voor het management. Naast de bevindingen op hoofdlijnen staan daarom in deze managementletter ook gedetailleerdere adviezen en aandachtspunten. In overleg met uw accountant hebben wij ervoor gekozen om niet een separate versie op hoofdlijnen op te laten stellen, maar om de wat uitgebreidere rapportage ook aan het audit comité te verstrekken. De accountant heeft op 24 januari 2022 de managementletter toegelicht in het audit comité.

Gevolgde en te volgen werkwijze

De controle van de accountant bestaat op hoofdlijnen uit twee delen. In de nu uitgevoerde interim controle worden vooral de bedrijfsvoering, de werkprocessen en de daarin verankerde interne controle beoordeeld. De aandacht ligt daarbij op de opzet en de werking van de processen (is er een goede functiescheiding, heeft de functiescheiding gewerkt en zijn de interne controlemaatregelen adequaat geweest). Ook de ICT inrichting van processen en de systemen wordt daarbij betrokken. Daarbij stelt de accountant vast of en in hoeverre hij op de werkprocessen en de daarin verankerde interne controlemaatregelen kan steunen. In december 2021 is als afronding van de interim controle nog de "Verbijzonderde Interne Controle" beoordeeld.

In maart/april 2022 vond de controle op de jaarrekening plaats. Deze controle zal uitmonden in een door de accountant te verstrekken accountantsverklaring bij de jaarrekening. Deze verklaring ontvangt u bij de jaarstukken en kunt u –net als deze bevindingen uit de management letter- betrekken bij de raadsvergadering over de jaarrekening, geagendeerd op 5 juli 2022.

De bevindingen op hoofdlijnen

Algemeen

Wij zijn tevreden met de conclusie in de managementletter dat de beheersorganisatie van de gemeente voldoende tot goed scoort en dat de interne controles kritisch en zorgvuldig worden uitgevoerd. We tekenen hierbij aan dat we deze aanbevelingen moeten bezien vanuit de omvang van onze organisatie. Ook de eventuele risico's zullen in dit licht worden bezien. Overigens betekent de constatering dat de administratieve organisatie voldoende tot goed is, en er bij de interim controle geen fouten zijn aangetroffen, niet dat de accountantsverklaring over het gehele jaar goedkeurend zal zijn.

<i>Postadres</i>	<i>Bezoekadres</i>	<i>Website</i>	<i>Bankrelaties</i>
Postbus 5, 9480 AA Vries	Kornoeljeplein 1, Vries	www.tynaarlo.nl	IBAN: NL02BNGH0285079050 IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)
<i>Telefoonnummer</i>	<i>Faxnummer</i>	<i>E-mail</i>	BIC: BNGHNL2G
[0592] 26 66 62	[085] 20 84 923	info@tynaarlo.nl	

Met name de impact van de onzekerheden die bestaan in het sociaal domein (inzake prestatie meting) en het ontbreken van de naleving van de Europese aanbestedingsregels bij ICT inkopen, zullen naar verwachting over het jaar 2021 van invloed zijn op de beoordeling van de accountant. Over deze onderwerpen is uitgebreid gesproken in de auditcommissie. In de volgende vergadering van de auditcommissie op 20 juni aanstaande zal hierover wederom worden gesproken.

De accountant stelt dat de interim controle 2021, ondanks corona, goed en efficiënt is verlopen. De controle is 100% op afstand en digitaal uitgevoerd. Wij zullen ons inspannen om ook het jaarrekeningproces adequaat voor te bereiden, zodat de accountantscontrole wederom efficiënt kan verlopen.

Verbeterpunten algemeen

Wij hebben de verbeterpunten en aanbevelingen van de accountant verdeeld in 3 categorieën van acties; gewoon doen: verbeteringen met kleine inzet gaan we gewoon uitvoeren. Voorbeeld hiervan is met name ons het vastleggen van controles van IT applicaties.

Onderhanden werk: een aantal verbetervoorstellen zijn al onderhanden werk; er wordt gewerkt aan het subsidieregister en er wordt gewerkt aan de beheerplannen van onze kapitaalgoederen.

De laatste categorie betreft aanbevelingen waarvan wij de consequenties de komende maanden in beeld gaan brengen (categorie nader onderzoek) en naar bevind van zaken zullen gaan handelen. Voorbeelden hiervan zijn de toegangsbeveiliging, superusers uit de lijn en centraal IT inkopen en beheren.

Hiermee worden de aanbevelingen en verbeterpunten van de accountant onderdeel van de verdere (door-)ontwikkeling van onze organisatie.

Corona

De impact van corona op de samenleving is groot. De impact van corona op onze bedrijfsvoering is eveneens groot. Hoewel we ons best doen om de impact zo goed mogelijk in beeld te brengen, niet alleen over 2021, maar ook naar de toekomst toe, zijn we ons zeer bewust van het feit dat we nog geen goed en volledig beeld hebben van de gevolgen van corona voor de gemeente Tynaarlo en haar inwoners. Wat zal bijvoorbeeld het uitgestelde effect zijn op zorgaanvragen, schuldhulpverlening maar ook op aantal bijstandsgerechtigden?

3- lines of defence

De nieuwe manier van werken vraagt mogelijk ook aandacht voor een nieuwe blik op de interne beheersing, op rechtmatigheid en op interne controles. We hebben helaas ook moeten constateren dat door corona en de manier van (thuis)werken die dat van ons gevraagd heeft, maar ook de organisatieontwikkeling, de vooruitgang in de ontwikkeling van onze interne controles (richting de 3 lines of defence) heeft vertraagd. De gemeente Tynaarlo heeft de ambitie om de interne controle door te laten ontwikkelen en de organisatie in te richten op basis van de drie lijnen van control:

- De eerste lijn van control bestaan in de gemeente Tynaarlo uit de concernmanagers en hun afdelingen. Zij zijn integraal verantwoordelijk en bevoegd voor de aan hen toebedeelde taken. Vanuit dit eigenaarschap zijn ze verantwoordelijk voor de inrichting van de interne controle.
- De tweede lijn van control betreft advies en control. Zij zijn verantwoordelijk voor het opstellen en bewaken van de kaders en zijn ondersteunend en adviserend aan de eerste lijn van control.
- De derde lijn van control betreft dan de Verbijzonderde Interne Controle (VIC). Voor het doorontwikkelen van deze derde lijn of control is het belangrijk dat de basis goed is ingeregeld in de eerste twee lijnen. De focus zal de komende periode liggen op intensivering van de eerste van de 3 lijnen.

Sociaal domein

De aanbeveling voor met name de verdere uitbouw van de prestatie meting binnen het sociaal domein achten wij belangrijk en is een nadrukkelijk onderdeel van de opdracht van de concern manager. Op basis van de kadernota Sociaal Domein, dat in de zomer van 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt een implementatieplan opgeleverd waarin de samenhang tussen inhoud, organisatie en grip op geld nadrukkelijk wordt vormgegeven. Binnen de vernieuwde werkprocessen is rechtmatigheid en de controle van onze uitgaven een belangrijk onderdeel.

Dashboard

De beheersorganisatie scoort evenals voorgaande jaren voldoende tot goed en de interne controles worden kritisch en zorgvuldig uitgevoerd. Er dient vooral aandacht te worden besteed aan de verdere ontwikkeling van de interne controles, de inrichting ICT en de controles erop. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor het onderdeel prestatielevering sociaal domein.

Effectiviteit van processen

Hoe zorgvuldiger een proces is ingericht (functiescheiding en interne controle op de opeenvolgende stappen in een proces om te zorgen dat er geen onjuiste handelingen plaats kunnen vinden), hoe meer het proces borgt dat de resultaten uit dat proces ook juist zijn. Als dat nog niet zo is betekent het niet dat er fouten zijn, maar dat de kans erop aanwezig is. Daarom breidt de accountant in die gevallen zijn deelwaarneming uit om vast te stellen dat er daadwerkelijk "geen fouten" zijn gemaakt. Het is dus zinvol om de effectiviteit van de processen zo hoog mogelijk te krijgen

Ook voor de IT-processen geldt dat hoe meer deze "toereikend" zijn, hoe meer de organisatie (en de accountant) er op kunnen steunen. Daarvoor zijn adviezen gegeven om het proces (bijvoorbeeld autorisatiebeheer en wijzigingsbeheer) beter en vooral zichtbaar vast te leggen.

Net na de zomer van 2021 is in het kader van de jaarrekeningcontrole 2021 een IT-audit uitgevoerd op de systemen Civision Middelen, ProActive, Youforce en Mozard. Er is geconstateerd dat wij stevig in zetten op de IT beheersing. Dit uit zich mede door het opstellen van autorisatiematrixen en het uitvoeren van self-assessments voor de tien grootste applicaties binnen het IT-landschap van de gemeente. Het adequaat opvolgen van bevindingen kost echter tijd. Een deel van de opvolging van de bevindingen is nog onderhanden, waardoor feitelijk voor een aantal Controls nog geen zichtbare opvolging is geconstateerd. De inspanningen om de organisatie van IT-systemen in control te krijgen, worden door de accountant onderschreven. Voorts heeft het college aangegeven verder te willen investeren in informatisering en automatisering (I&A) om goed voorbereid te zijn op zowel de technologische ontwikkelingen (en de inpassing daarvan op onze organisatie) als ook de doorontwikkeling van cybercrime en de impact op de bescherming van de informatie waar wij in onze organisatie mee werken.

Inkoop

De accountant heeft geconstateerd dat in het inkoopproces de prestatielevering, de controle op juiste btw-boeking en verwerking als kosten of investering niet als afzonderlijke processtappen wordt afgedwongen dan wel zichtbaar worden vastgesteld en vastgelegd. Naar onze mening vindt deze beoordeling wel plaats, maar niet altijd zichtbaar. Dit wordt ook bevestigd uit de deelwaarneming van de IC-functionaris. Wij zullen hier genoemde controles meer zichtbaar maken.

Hetzelfde geldt voor de constatering van de accountant dat de betrokkenheid van de inkoper bij inkopen > € 10.000, waaronder de vaststelling van de toepasselijke aanbestedingsvorm, betrokkenheid van de inkoper niet wordt afgedwongen. Alhoewel dit inderdaad niet door het geautomatiseerde systeem wordt afgedwongen, zijn er in het verdere proces voldoende waarborgen dat de inkoper daadwerkelijk bij het inkoopproces wordt betrokken. Wij onderzoeken of het IT-systeem terzake aangepast moet en kan worden in de vernieuwde besluitvormingsprocessen waar –als onderdeel van de organisatieontwikkeling– op dit moment aan gewerkt wordt.

Wij vertrouwen erop u met onze toelichting op de managementletter voldoende te hebben aangegeven dat wij de aanbevelingen van de accountant (grotendeels) zullen overnemen met inachtneming van het hiervoor gestelde met betrekking tot de omvang van onze gemeente. Wij zullen steeds een afweging maken tussen risico's en de inzet en kosten om deze risico's (verder) te beperken.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders

P. Koekoek
gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Deze brief is digitaal geparafeerd en daarom niet ondertekend.

